

Cilj Interreg programa

Osiguravanje jednakog pristupa zdravstvenoj skrbi i poticanje otpornosti zdravstvenih sustava, uključujući primarnu zdravstvenu zaštitu, te promicanje prijelaza s institucionalne na skrb u obitelji i zajednici.

 Glavni cilj Before Time projekta je unapređenje prevencije raka vrata maternice i drugih bolesti povezanih s infekcijom humanim papiloma virusom (HPV) i ranog otkrivanja predstadija raka i početnog raka vrata maternice prije razvoja invazivnog raka vrata maternice.

Glavne aktivnosti

- Izrada strategije za učinkovitu komunikaciju s ciljnim skupinama.
- Organizacija javnozdravstvenih akcija i događanja u zajednici.
- Edukacija i informiranje o rizicima i načinima zaštite od bolesti povezanih s HPV-om.
- Promocija cijepljenja protiv HPV-a.
- Izrada promotivnih i edukativnih materijala (plakati, letci, videa).
- Osmišljavanje i provedba online interaktivnih tečajeva za ciljne skupine.
- Provedba pilot-projekta probira na rak vrata maternice testiranjem na HPV samouzorkovanjem – žene će same uzimati uzorak kod kuće.
- Konzultacije za žene s pozitivnim nalazom.

Projektni partneri:

1. Zavod za javno zdravstvo Zadar - vodeći partner (Zadar, Hrvatska)
2. Institut za javno zdravlje Crne Gore (Podgorica, Crna Gora)
3. Dom zdravlja Mostar (Mostar, Bosna i Hercegovina)
4. Dom zdravlja Tivat (Tivat, Crna Gora)
5. Institut perspektiva ekonomije Mediterana (Split, Hrvatska)
6. Hrvatski zavod za javno zdravstvo (Zagreb, Hrvatska)

Trajanje projekta:

1. 9. 2024. – 28. 2. 2027.

Ukupna vrijednost projekta:

1.234.582,20 EUR

EU sufinanciranje:

1.049.394,86 EUR (85%)

ID Operacije:

HR-BA-ME00194

Program:

Interreg VI-A IPA Program
Hrvatska – Bosna i Hercegovina – Crna Gora 2021 – 2027

Prioritetna os:

os: 3 – Dostupne i otporne zdravstvene usluge

e-mail:

beforetime@zjj-zadar.hr

Interreg

Co-funded by
the European Union

IPA Croatia – Bosnia and Herzegovina – Montenegro

Before Time

Osnaživanje žena
i zajednica za zaštitu
od raka vrata maternice

Before Time

Before Time Interreg Hr-Ba-Me

Before Time_Interreg Hr-Ba-Me

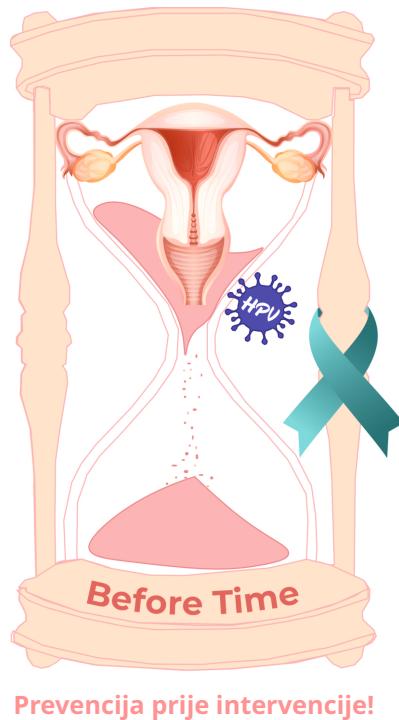
beforetime_interreg

beforetime_interreg

► Glavni ishodi projekta

- Razvijena zajednička platforma za e-učenje za prevenciju i kontrolu raka vrata maternice.
- Izrađene zajedničke Preporuke – protokol za prevenciju i rano otkrivanje premalignih i malignih promjena vrata maternice i provedbu testiranja na HPV.

► Ciljne skupine

U aktivnostima primarne prevencije:

- roditelji
- djeca i adolescenti (9 - 18 godina)
- mladi (do 26 godina)
- nezdravstveni djelatnici.

U aktivnostima sekundarne prevencije:

- žene, posebno u dobi od 20 do 64 godina
- zdravstveni djelatnici.

ZAŠTITI SE DANAS, MISLI NA SUTRA!

Before Time će doprinijeti provedbi prva dva dijela strategije Svjetske zdravstvene zajednice za eliminaciju raka vrata maternice:

1. ostvarenju 90 % cijepljenosti protiv HPV-a kod djevojaka do 15 godina.
2. 70 % obuhvata žena do 35. godine probirnim testiranjima.

Before Time će pridonijeti i provedbi Europskog plana za borbu protiv raka, čiji je jedan od ciljeva pomoći državama **u unapređenju cijepljenja protiv HPV-a kod djevojčica i dječaka** te poticanje provedbe i odaziva na **preventivne ginekološke pregledе** i programe probira za rano otkrivanje predstadija raka i početnog raka vrata maternice kako bi se spriječila pojava invazivnog raka, a **s ciljem eliminacije raka vrata maternice** i drugih vrsta raka uzrokovanih HPV-om.

► **Before Time** će doprinijeti prevenciji i edukaciji o prevenciji raka vrata maternice i ostalih bolesti povezanih uz HPV među mlađima te unapređenju zdravstvene zaštite žena u Bosni i Hercegovini, Crnoj Gori i Hrvatskoj.

► Rak vrata maternice jedan je od najčešćih karcinoma kod mlađih žena širom svijeta.

► 2022. godine u Europi je dijagnosticirano 58.248 slučajeva raka vrata maternice, te je zabilježeno 25.989 smrtnih slučajeva.

► Rak vrata maternice drugi je najčešći uzrok smrti od raka kod žena u dobi od 15 do 45 godina.